

Marikovský spravodaj

Obecné noviny

Obce Dolná Mariková

Ročník XIX.

Číslo 1/2019

Sobota 29. jún 2019 bol pre väčšinu ľudí sviatok Petra a Pavla, ale pre občanov a návštevníkov Dolnej Marikovej to bol deň slávnostný a výnimočný. Obec Dolná Mariková za posledných 25 rokov už šiestykrát privítala svojich rodákov žijúcich v obci, v rôznych kútoch republiky, ale aj v zahraničí na Stretnutí Marikovských rodákov. Slávnosť sa začala sv. omšou v kostole sv. Petra a Pavla, ktorú celebraval náš rodák Mons. Mgr. Anton Galús.

V pekne upravenom areáli čakalo na hostí príjemné posedenie, výstava ľudového umenia, fotografií, obrazov, občerstvenie, stánky s upomienkovými predmetmi a hlavne bohatý kultúrny program. Viac sa dozviete na stránke www.dolnamarikova.sk.

VI. STRETNUTIE MARIKOVSKÝCH RODÁKOV

Starosta obce Ing. Peter Šujak srdečne privítal všetkých prítomných a zaželel im príjemné posedenie strávené v kruhu priateľov, spolužiakov, známych a príbuzných.

Programom nás sprevádzal náš rodák, herec Michal Rosík, ktorý so vznešeným pátosom ale aj žartovne a po marikovsky pozýval a predstavoval účinkujúcich a ocenených hostí.

PRÍHOVOR STAROSTU

Vážení a milí spoluobčania, leto, aspoň podľa kalendára, je v plnom prúde. Každý z nás, tak ako každý rok, sa snaží toto obdobie využiť na posilnenie tela i ducha. Spoločne so svojimi najbližšími si chceme vychutnať čas prázdnin, dovoleniek, či rôznych kultúrnych aktivít a podujatí. Samozrejme máme medzi nami aj študentov, ktorí si chcú vylepšiť svoje rozpočty. Je dôležité, aby každý v rámci svojich potrieb a možností sa mohol na konci leta s optimizmom pustiť do plnenia svojich predstáv, plánov a povinností, ktoré každého z nás čakajú v našom bežnom a každodennom životnom kolotoči. Prajem Vám, milí priatelia, aby ste aj počas tohto letného obdobia načerpali dostatok síl a energie pokračovať vo všetkom, čo ste si v najbližšom čase predsavzali, prípadne čo Vás nečakane zastihne.

Staronová hasičská zbrojnica

V tomto roku dostala nový šat ďalšia z obecných budov. Koncom mája boli ukončené rekonštrukčné práce na hasičskej zbrojnici. V rámci tohto projektu bola zrealizovaná nová konštrukcia krovu a strešnej krytiny (vrátane zateplenia stropu), vymenené okná a vchodové dvere, dvere na garážach boli nahradené sekčnými bránami. Celkový vzhľad objektu vylepšila aj nová zateplená fasáda. Objekt bol napojený na dávnejšie vybudovanú vlastnú studňu. V interiéri boli vymenené rozvody zdravotníckej armatúr a zariadeníacich predmetov. Vymenená bola aj časť elektroinštalácie a vykurovacie telesá. Celkové rozpočtové **náklady** v rámci tohto projektu **boli 52 930,10 €, z čoho 30 000 € bolo z dotácie Ministerstva vnútra SR** a zvyšná časť bola z vlastných zdrojov obce. Nad rámec tejto rekonštrukcie nám zostalo ešte dokončiť úpravu jej okolia, nakoľko ako sa hovorí, o jednom sme zrealizovali aj odvodnenie objektu a jeho okolia, s čím súviseli ďalšie zemné práce a terénne úpravy. Toto bude zrealizované v najbližších mesiacoch. Rekonštrukcia objektu prispela nielen k skrášleniu celkového vzhľadu centra obce, ale hlavne k vytvoreniu lepších podmienok pre prácu a dobrovoľnícku činnosť členov nášho DHZ.

Výstavba ďalšej etapy verejnej kanalizácie

Aj v tomto roku sa nám podarilo získať dotáciu na budovanie verejnej kanalizácie v našej obci. Teraz sa na rad dostane dolný koniec obce. Za získanú dotáciu vo výške 180 000 Eur a vlastné zdroje 9 764 € bude vybudovaných 738,5 bm kanalizačného potrubia. Ďalšie finančné zdroje obec vynaloží na odbočky a revízne šachty. Predpokladaný termín realizácie je august-október 2019. Práve vtedy by sme chceli požiadať obyvateľov v dotknutej lokalite o zhovievavosť, trpezlivosť a ústretovosť počas doby výstavby.

„Obedy zadarmo“

1. januára 2019 nadobudla účinnosť novela zákona č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorá sa týka najmä poskytovania dotácie na stravu. NIE SÚ TO OBEDY ZADARMO!

Je to dotácia na **podporu výchovy k stravovacím návykom** dieťaťa (ďalej „dotácia na stravu“), ktorú možno poskytnúť na zabezpečenie obeda a iného jedla dieťaťa v materskej škole a v základnej škole. Cieľom poskytnutia dotácie na stravu je najmä podpora výchovy detí k zdravým stravovacím návykom, ako aj finančné odbremenenie rodičov detí od platenia úhrady za stravu.

Na prvý pohľad všetko toto dobre znie. Je veľkou škodou, že táto problematika pred jej uzákonením neprešla širšou diskusiou s tými, na ktorých pleciach to nakoniec zostane a to sú zriaďovatelia škôl a školských zariadení, teda mestá a obce. Zámer by bol celkom v poriadku, keby sa riešil systémovojšie. Najskôr sa mal preveriť všeobecný záujem, pripraviť technické a personálne podmienky a následne projekt ako taký spustiť. Všetky chýbajúce prostriedky, či už na technické dovybavenie alebo mzdy bude obec ako zriaďovateľ musieť vyčleniť z vlastného rozpočtu. Jednoducho povedané niekde budeme musieť ubrať. Samozrejme, že obec urobí všetko pre to, aby systém fungoval k spokojnosti všetkých zainteresovaných. Je veľkou škodou, že ani v tomto prípade nebolo brané na zreteľ, že školu v našej obci na **50 % navštevujú žiaci zo susedných obcí**. Je správne, aby Obec Dolná Mariková ako zriaďovateľ školy zo svojho rozpočtu poskytovala financie na to, aby obedy dostali všetky deti, ktoré školu navštevujú? Všetky štátom nedofinancované kompetencie zostávajú na len pleciach zriaďovateľa t.j. Obce Dolná Mariková. Na základe uznesenia obecného zastupiteľstva sa uskutočnilo jednanie so starostami susedných obcí ohľadom spolupráce pri dofinancovaní nákladov na prípravu obedov. Čas ukáže, **ako sa k tomu postavia poslanci obecných zastupiteľstiev dotknutých obcí**. Pri tejto príležitosti musíme zdôrazniť tú skutočnosť, že problém financovania školskej kuchyne a jedálne sa opakuje každoročne, nakoľko finančné limity z podielových daní ani doteraz nepokrývali reálne náklady. Plánovaný projekt negatívne rozdiely medzi príjmami a nákladmi ešte zvýši. Obci zostáva na pleciach ešte spolufinancovanie rozpracovaného projektu rekonštrukcie kotolne v Základnej škole, čo sú tiež nemalé finančné prostriedky.

Ing. Peter Šujak

Odpadové hospodárstvo

K problematike vzniku, odvozu a likvidácii komunálneho odpadu sa v našom spravodaji vraciame už pravidelne. Pribežne informujeme o zmenách, možnostiach, spôsobe či povinnostiach. Vždy zdôrazňujeme čo najdôslednejšiu separáciu, upozorňujeme na stopercentné plnenie plastových vriec tými správnymi komoditami. Vreca určené na vývoz by malo vážiť minimálne 4 kg tak, aby v rámci prepočtov zberovej spoločnosti resp. OZV vychádzal primeraný počet vriec na počet obyvateľov. Inak povedané, počet plastových vriec, ktoré od zberovej spoločnosti dostaneme, je podľa váhy vyvezeného odpadu a nie podľa počtu vyvezených vriec. V priebehu rokov sa zvýšili počty nádob na sklo, či frekvencia vývozov separovaného odpadu a samozrejme v neposlednom rade uvedomelosť občanov v rámci potreby separácie odpadu. Ako však vidieť, všetko toto je stále málo, nakoľko dosiahnuté percento separácie odpadu nie je zďaleka na požadovanej úrovni. V minulom roku sa nám podarilo vyseparovať 15,10 % z celkom vyprodukovaného odpadu v našej obci. Keďže v zmysle novej legislatívy sa cena poplatku za uloženie od 01.01.2019 odvíja od percenta vyseparovaného odpadu, je veľmi dôležité, aby sa každý jeden z nás snažil o čo najdôslednejšie separovanie odpadu. Jednoducho, aby v smetných nádobách končil skutočne len odpad, ktorý sa momentálne vyseparovať nedá. Priložená tabuľka vysvetľuje snáď všetko. Nakoľko poplatok za vývoz a likvidáciu komunálneho odpadu sa skladá aj z ceny za vývoz smetnej nádoby, je nutné zdôrazniť aj dôsledné plnenie samotných smetných nádob a dávať vyvážať len skutočne naplnené, nie poloprázdne nádoby. Samozrejme, že v malom sa jednotlivým domácnostiam zdá, čo je to jedna nádoba navyše, ale v priebehu roka pri takom počte domácností je to už o iných číslach a samozrejme aj peniazoch. Na základe výsledkov hospodárenia v rámci odpadového hospodárenia v našej obci budú musieť poslanci obecného zastupiteľstva prehodnotiť výšku doterajšieho poplatku za vývoz a likvidáciu komunálneho odpadu. Je na nás všetkých ako sa výška poplatku, ale aj vzhľad našej obce súvisiaci s rôznymi čiernymi skládkami bude ďalej vyvíjať.

POLOŽKY A SADZBY ZA ULOŽENIE ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU (20 03 01) A OBJEMNÉHO ODPADU (20 03 07) NA SKLÁDKU ODPADOV euro.t-1 - zákonný poplatok štátu

Položka	Úroveň vytriedenie komun. odpadu	Sadzba za príslušný rok v eurách t ⁻¹		
		2019	2020	2021
1	Do 10%	17	26	33
2	10-20%	12	24	30
3	20-30%	10	22	27
4	30-40%	8	13	22
5	40-50%	7	12	18
6	50-60%	7	11	15
7	Nad 60%	7	8	11

PRE ÚPLNE POROVNANIE NÁRASTU POPLATKOV ZA ODPAD

Rok	Zákonný poplatok za uloženie - €/t	Poplatok za zneškodnenie - prevádzkovateľovi skládky - €/t	Poplatok spolu €/t
do apríla 2018	5,04	37,44	42,48
máj - dec.2018	5,04	50,40	55,44
jan.- marec 2019	12,0	50,40	62,40
od apríla 2019	12,0	53,40	65,40

Popasovali sa s odpadom

Aj keď sa nám zdá, že ľudia sú ľahostajní k svojmu okoliu, nie je to celkom tak. Pri prechádzke do Kátliny a na Šimúňky si všimla p. Haradinová odpady pohádzané okolo cesty. Zorganizovala brigádu, počas ktorej dospeli, mládež aj deti naplnili odpadmi pripravené 1100 litr. kontajnery. Nadšenie ich neopustilo, brigádu si ešte raz zopakovali a odpadmi zaplnili veľkoobjemový kontajner. Ich dobrý príklad nasledovali naši spoluobčania z Besného,

ktorých oslovila p. Jenčíková. Tí vyčistili koryto Besňanského potoka od Paľov až po Hujkovce. Obecný úrad dobrovoľníkom zabezpečil plastové vrecia a odvoz odpadu. Starosta všetkým brigádnikom poďakoval za ochotu a čas, ktorý venovali našej prírode, našej dedinke, nám všetkým. Na tomto peknom príklade našich spoluobčanov vidno ako málo stačí, aby sa niečo urobilo. Niekedy je to prechádzka po ceste, návšteva určitej lokality, či iniciatíva jedného človeka, ktorý je ochotný osloviť a požiadať o spoluprácu iných občanov aj vedenie obce.

Ing. Peter Šujak

Čo nás trápí...

Chovanie psov

Obec Dolná Mariková, na základe sťažností občanov na voľný pohyb psov v našej obci, útokov psov na poštové doručovateľky a v záujme predchádzania vzniku napadnutí psami, **žiada všetkých majiteľov**

a držiteľov psov na území Obce Dolná Mariková, aby si riadne zabezpečili priestory pre chov svojich psov a **neumožnili im voľný pohyb po obci**. Psy, ktoré sa voľne pohybujú po obci, ohrozujú bezpečnosť a zdravie všetkých občanov obce. Každý chovateľ a držiteľ nesie zodpovednosť za držanie psa. V zmysle zákona č. 282/2002 Z.z. §7 ods. 1 písm. f / o podmienkach držania psov sa chovateľ dopustí priestupku ak: f) nezabrání voľnému pohybu psa okrem priestorov na to určených. V zmysle §7 ods. 3 je za priestupok možné udeliť pokutu: Za priestupok podľa odseku 1 a odseku 2 písm. a) až c) možno **uložiť pokutu do 165 eur** a za priestupok podľa odseku 2 písm. d) až f) možno uložiť pokutu **do 65 eur**. Je zakázané, aby sa pes pohyboval na verejnom priestranstve bez uviazania, bez dozoru, bez vŕdzky a pri nebezpečných psoch aj bez náhubku. Dôrazne upozorňujeme, že ak nedôjde zo strany majiteľov a držiteľov psov k náprave, Slovenská pošta pozastaví doručovanie v zmysle Poštových podmienok článok 17, odst. 17.3., 17.4. Adresáti si potom budú musieť osobne preberať poštové zásielky na dodávacej pošte. Veríme, že vo vyššie uvedenom upozornení urobíte nápravu, za čo Vám vopred ďakujeme a predídete tak prípadným zbytočným neprijemnostiam.

Údržba hrobov

Obec ako správca cintorína udržiava celý areál – dom smútku, spoločné priestory a trávnaté plochy, ktoré sa pravidelne kosia. Celkový vzhľad však kazí tráva, ktorá rastie na hroboch. Preto prosíme nájomcov, aby sa o prenajaté hrobové miesta starali, podľa potreby kosili a udržiavali ich priebežne, nielen keď sa blíži november.

Čo nás teší...

Dedina je miesto, kde bývame so svojimi rodinami, stretávame sa s priateľmi, miesto kde nám odovzdávajú skúsenosti naši rodičia a starí rodičia a kde vychovávame naše deti. A práve tie preberajú naše zvyky, správanie, konanie, prístup k veciam verejným aj súkromným. Preto nás teší, že veľa našich spoluobčanov je pre deti a mladých ľudí vo všeobecnosti dobrým príkladom. Patria sem všetci, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na upratovaní a skrášľovaní dediny, príprave, organizácii a účasti na kultúrnych a športových podujatiach, sponzorujú tieto akcie, venujú sa mladej generácii alebo akýmkoľvek spôsobom reprezentujú našu obec.

Medzi nich patria aj turisti a „naši dôchodcovia“ – členovia organizácie „Jednota dôchodcov“, ktorí sa okrem iného starajú o verejné priestranstvo v centre obce, pri budove OU a pri betleheme. Výzdoba, ktorú robia pred Veľkou nocou a teraz aj veľký kvetinový kôš veľmi pekne skrášľila už dávnejšie zrekonštruované centrum.

Rozdiel vidno aj na fotografiách nižšie.

Kultúrne okienko

Srdečne blahoželáme všetkým jubilantom, ktorí oslávili okrúhle životné jubileum v 1. polroku 2019

Najstarší občania

Jozefa Melicheríková 94 rokov
Štefánia Máčková 91 rokov
Mária Morávková 91 rokov

70 roční

Anna Bielíková
Mária Bočincová
Emília Hoblíková
Janka Lokšíková
Mária Melicheríková
Vlasta Opoldíková
Emília Puchríková

60 roční

Pavol Melicherík
Oľga Miková
Emília Oravcová
Tibor Rác
Anna Remišová
Anna Rosíková
Anna Rosinová
Jarmila Zálešáková
Jana Žilinčíková

80 roční

Sidónia Cimbáliková
František Harušinec
Mária Jánošíková
Štefánia Kaminská
Sidónia Orgoníková
Alexander Polník
Jozef Polník
Adela Sláviková

85 roční

Martin Lašček
Štefan Lúčan
Jozef Opoldík

75 roční

Stanislav Blišťák
Stanislav Fico
Mária Habudová
Emília Harušincová
Pavol Jarošinec
Mária Kožúriková
Matilda Miháliková
Jozef Plšíčik
Ján Urgoš
Silvia Zemančíková

65 roční

Viera Gabrišová
Štefánia Kardošová
Miloslav Kurnocík
Anna Lamošová
Helena Lamošová
Štefan Melicherík
Marta Oravcová
Mária Roháľová, Mgr.
Helena Žilinčíková

13. stretnutie ľudí dobrej vôle na hrebeni Javorníkov

5. júla, vo sviatok sv. Cyrila a Metoda sa na slovensko-českom pomedzí stretávajú občania z obidvoch strán Javorníkov pri spoločnej modlitbe, speve a hudbe. Našu obec reprezentovali spevácke súbory Studnička a Dúbrava.

Deň otcov sme aj tohto roku oslávili tradične varením kapustnice. Do súťaže sa prihlásilo 11 družstiev. Ako minulý rok aj teraz porote najviac chutila kapustnica „našich dôchodcov“. Na 2. Mieste skončili speváci z „Dúbravy“ a tretí pri rovnosti bodov skončili „Mäsiari“ a „Blišťiarov“. Pretože Mäsiari mali viac bodov za chuť kapustnice, odniesli si pohár Mäsiari. Spokojní však boli všetci – súťažiadi aj diváci, dospelí aj deti, ktorí prežili pekné popoludnie s priateľmi, v dobrej nálade a so spevom, ktorý znel celé popoludnie. Nechýbali súťaže pre dospelých aj pre deti, cukrová vata, domáce koláčiky,

Podakovanie našim mamkám, babkám a tetám za ich lásku a starostlivosť najkrajšie a najmilšie vyjadrili žiaci z Materskej a Základnej školy svojimi básňami, piesňami a tancom.

Pohár Vladimíra Dzurillu pre víťaza hokejovej Tipsport sme mohli obdivovať aj u nás na futbalovom ihrisku, kde ho priaznivcom priniesol ukázať člen víťazného družstva HC 05 Banská Bystrica Martin Nemčík, syn našich spoluobčanov Ivana a Zuzany Nemčíkových. Aj takýto zážitok môže byť výbornou motiváciou detí a mládeže venovať sa športu.

Dôležité oznamy:

- Vývoz plastov v 2. polroku 2019
02.08., 06.09., 11.10., 07.11., 13.12.
- prepálený olej z domácnosti môžete bezplatne doniesť na likvidáciu do kuchyne v ZŠ počas prevádzkových hodín, kde sú zberné nádoby na tento účel.